

The background of the cover features a black and white photograph of a large, multi-story building, likely a university or hospital, with a path leading towards it. The image is framed by a decorative border with a repeating pattern.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
ЮВІЛЕЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 90-РІЧЧЮ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

27 жовтня 2010 року

**Харків
2010**

Бібліотека постійно розвивається, удосконалює свою структуру і внутрішньо-бібліотечні технології, впроваджує нові форми і методи обслуговування. Тому в дослідженні особливостей сучасного стану НБ ХНМУ зарано ставити крапку.

Архіви електронних публікацій – вільний доступ до наукової інформації.

Л. Влащенко, Н. Плеченко, М. Плеченко

Важливість доступу до світової наукової інформації безсумнівна: він сприяє науково-технічному прогресу та економічному розвитку суспільства.

Вільний доступ до значних обсягів науково-технічної інформації і можливість користуватися інтегрованими мережевими програмними засобами стали реальностями сьогодення.

Існує двосторонній підхід до його реалізації:

1. Самоархівування, тобто розташування електронних публікацій (як опублікованих робіт, так і препринтів) у відкриті електронні архіви, які підтримуються переважно установами сфери освіти та науки. Такі архіви зазвичай називають архівами електронних публікацій або репозитаріями організацій.

2. Журнали вільного доступу, які покривають витрати на видання не за рахунок сплати за передплату або доступ, а за рахунок інших джерел.

У цій доповіді ми зосереджуємо основну увагу на архівах вільного доступу, через те що їх легко організувати, вони відносно недорого обходяться і найбільш ефективно і швидко впливають на розвиток науки й економіки. Особливий акцент зроблено на доступ до авторитетних рецензованих наукових публікацій, які зараз недоступні більшості представників наукової спільноти.

Архіви вільного доступу (АВС) - це електронні репозитарії, що містять матеріали, які можуть включати вже опубліковані статті (постпринт), статті, які не опубліковано (препринти), дисертації, підручники, методичні матеріали та будь-які інші матеріали, які їх автори чи організації, де вони працюють, бажають зробити загальнодоступними, знявши всі фінансові та технічні бар'єри. Такі архіви організуються на принципах приналежності публікацій одній організації, тематиці або регіону. Прикладом відкритого архіву може служити світова директорія наукових архівів відкритого доступу (Directory of Academic Open Access repositories, Open DOAR). За даними представленого на сайті Directory of Open Access Journals <http://www.doaj.org/> на 2 вересня 2010 в каталозі зібрано 5330 журналів, 2245 журналів пошуку на рівні статей та 440008 статей.

Сьогодні повноцінна діяльність вузівської бібліотеки неможлива без постійного формування і розвитку ресурсних баз. В умовах інформатизації ці бази переводяться в електронну форму, створюються електронні інформаційні системи як накопичувачі спеціалізованої інформації з урахуванням потреб суб'єктів системи освіти. Крім того, найважливішими функціями вузівської бібліотеки є накопичення та забезпечення збереження інформаційних ресурсів. І в цих умовах бібліотека може і повинна активно співпрацювати з усіма підрозділами навчального закладу. Через те що в сучасних наукових комунікаціях все більшого поширення набувають такі організаційні форми подання інформаційних ресурсів, як електронні архіви відкритого доступу, у ХНУРЕ результатом співпраці наукової бібліотеки, кафедри основ радіотехніки (ОРТ), науково-навчальної лабораторії (ННЛ) радіоастрономії.

Створення відкритого електронного архіву продиктоване необхідністю розширення доступу до наукових робіт, скороченням часу на публікацію результатів наукових робіт, збільшення їх популярності та цитованості. Тому функціонування даного архіву планується виробляти на платформі електронного Відкритого Архіву ХНУРЕ (далі - ВА), проект якого розробляється за рішенням Вченої ради університету. Тестовий доступ до електронного архіву буде здійснюватися з головної сторінки веб-сайту наукової бібліотеки ХНУРЕ через активний логотип ВА.

Тестова веб-сторінка відкритого архіву ХНУРЕ в Intranet.

Діє
 ОА ХНУРЕ

Поиск в архиве

Базовый поиск

Разделы и коллекции

Нижче показан список разделов, подразделов и коллекций. Назовите на название, чтобы перейти на главную страницу раздела или коллекции.

Просмотр

- Разделы и коллекции
- Даты выписки
- Автор
- Заголовок
- Ключевые слова

Зарегистрированным:

- Созданный на сайте
- Найден в поиске
- Удалены вручную
- Скрыты
- Оценки

- [Дисертації та автореферати](#) [0]
 - Автореферати [0]
 - Дисертації [0]
- [Довідково-інформаційні матеріали](#) [1]
 - Довідкові матеріали [0]
 - Нормативні документи [1]
- [Наукові підрозділи університету](#) [6]
 - Наукова бібліотека [6]
- [Періодичні видання ХНУРЕ](#) [0]
- [Тематичні колекції](#) [68]
 - Меморіальний архів проф. Кашчева Б.Л. [68]
 - Література про автора [5]

Відкритий архів поповнюється роботами наукових співробітників університету шляхом самоархівування. Самоархівування - це депонування цифрового документу на загальнодоступному веб-сайті. Автор заносить метадані своєї роботи (дата, ім'я автора, назву, назву журналу і тощо) в стандартні віконця програми DSpace і докладає повнотекстовий документ.

Відкритий архів ХНУРЕ організований на базі програми DSpace, яка розроблена в Массачусетському технологічному інституті. Програма надає можливість пошуку документа за назвою, автором, ключовими словами і тощо.

Був розроблений пакет документів по ВА, який містить також інструкції з використання архіву користувачами і співробітниками бібліотеки.

На цьому етапі робота з організації відкритого архіву знаходиться в стадії розробки, але після закінчення тестового режиму, ми зареєструємося у світовій директорії і автори отримають всі переваги, а саме:

- вільний доступ до наукових робіт призведе до оперативного отримання відгуків, коментарів та пропозицій;
- такий обмін думкою прискорить роботу, підвищить її ефективність;
- доступ до робіт інших вчених заощадить час, виключивши дублювання процесів;
- популяризація наукових робіт через відкритий архів неминуче збільшить частоту звернень до них та їх цитованість;
- електронний архів надає можливість тривалого зберігання наукових робіт.

На закінчення, треба відзначити, що результативність формування інформаційного суспільства знань обумовлюються ефективністю використання технологій накопичення, обробки, передачі знань, що містяться в джерелах інформації. В умовах розвитку мережових технологій цифрові форми подання інформації стають пріоритетними. А бібліотека сьогодні є тією потужною структурою, яка функціонально зацікавлена стати посередником між нинішнім і наступними поколіннями у справі збереження історичної та наукової спадщини вчених у постійному контакті і спільну творчість з професійними носіями і учасниками середовища наукових знань.

Інноваційні інформаційні технології бібліотеки для покращення підготовки фахівців фармацевтичної галузі.

Н. Гавриш

Серед пріоритетних завдань розвитку що стоять перед фармацевтичною галуззю, які втілені в «Концепції розвитку